

“ВНУТРІШНІ” ЗАПОЗИЧЕННЯ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Ю.А. Зацний

Статтю присвячено “внутрішнім” запозиченням сучасної англійської мови як продуктивному шляху збагачення словникового складу і зародження певних якісних змін у способах та засобах поповнення лексико-фразеологічного фонду. На новітньому мовному матеріалі розглядаються міжваріантні запозичення та результати взаємодії літературної мови з соціальними діалектами в умовах посилення дії тенденції до демократизації літературної англійської мови.

Відомо, яку важливу роль відіграли контакти англійської мови з іншими мовами. Саме завдяки запозиченням вона має достатні внутрішні ресурси для задоволення потреб її носіїв і тому вже не вимагає великої кількості нових запозичень. У той же час словниковий склад сучасної англійської мови продовжує інтенсивно поповнюватися за рахунок “внутрішніх запозичень”, пов'язаних з поліваріантністю і поліфункціональністю цієї мови, із взаємодією її національних варіантів, соціально-функціональних підсистем. Відтак, під внутрішніми запозиченнями нами розуміються міжваріантні запозичення, а також запозичення літературною мовою лексико-фразеологічних елементів соціальних діалектів, сленгу. Такі запозичення не тільки збагачують словниковий склад новими одиницями і лексико-семантичними варіантами, але й спричинюють формування в макросистемі англійської мови нових словотворчих елементів і моделей, зародження нових механізмів і засобів семантичного розвитку, сприяють здійсненню тенденції до демократизації сучасної літературної англійської мови.

Розвиток англійської мови значною мірою детермінується взаємодією двох основних варіантів – британського й американського. Хоча англійська мова, зазначають автори Оксфордського словника, є світовою мовою, “її центр знаходиться в США, тому американський варіант заслуговує особливої уваги” [1, XI]. Розглядаючи причини виникнення розбіжностей між британським і американським варіантами англійської мови, Р. Ледерер пише, що у випадку виникнення необхідності відбиття нової реальності, “народ має право на лінгвістичну незалежність”, а історія англійської мови в США і є історією нашої “Декларації Лінгвістичної Незалежності” [2, V].

Дослідження мовознавців свідчать, що вплив американського варіанту багато в чому визначає розвиток словникового складу інших варіантів, особливо британського. Продовжується процес поповнення лексики і фразеології британського варіанта значною кількістю американізмів. Слід ураховувати, що більшість неологізмів виникає саме в американському варіанті, чому сприяє лідерство США серед англосовієтських країн у науці і техніці, демократичність американських мовних норм у порівнянні з британськими. Оскільки американізми не відрізняються від загальноанглійської лексики у структурному й в інших аспектах, вони легко запозичуються іншими варіантами. Сам термін “запозичення” у випадку міжваріантних контактів фактично позначає процес входження неологізмів у лексико-семантичну систему.

Асиміляція американізмів насамперед виявляється в їх вживанні поза межами “американського контексту”. Таке вживання зумовлюється дією лінгвальних і екстралінгвальних чинників, серед яких можна відзначити необхідність американізмів для системи інших варіантів (вони заповнюють номінативні лакуни, поповнюють арсенал експресивних засобів), актуальність поняття, його співвіднесеність з популярними соціальними рухами. Стає досить типовим запозичення й асиміляція іншими варіантами англійської мови американізмів, що позначали лише американські реалії, які перетворюються на реалії суспільного життя відповідних англосовієтських країн. Так, слово *doula* в США вводило поняття “компаньйонка молодій матері, жінка, що допомагає їй, морально підтримує її під час

родів”. На початку 90-х років у Канаді була створена професійна асоціація таких жінок (*Doulas of North America*). Практика “компаньонства” почала впроваджуватися й у Великобританії: *The professional doula does whatever is necessary so that the new mother will start to feel that she is taking control of things again.* (Daily Telegraph, Jan. 17, 2000).

У другій половині 90-х років минулого сторіччя в американському варіанті широке розповсюдження одержало дієслово *car-jack* “захоплювати автомобіль у присутності його власника” і його похідні *car-jacker*, *car-jacking*, *anti-car-jacker-law*. У новому сторіччі “автозахоплення” стають поширеним видом злочинів і у Великобританії: *Carjacking is the new vehicle-related crime; car security systems are now so advanced that serious thieves need to seize the owners, along with their keys and security codes, if they are to have any prospect of success.* (New Statesman, Apr.1, 2002). Більш того, у британському варіанті на базі американізму *car-jack* було створено і неологізм *carjackability*: *Bying a car does not entail the usual criteria of cost, performance or reliability. It's all about carjackability.* (New Statesman, March 3, 2003).

Американізм *drug-czar* через кілька днів після своєї появи в 1988 році почав функціонувати в британських джерелах разом із своїм похідним *drug czardom* (*drug tsardom*), коли мова йшла про США. У 1997 році у Великобританії також було введено посаду “царя” – керівника департаменту боротьби з наркотиками. Тим самим даний американізм став необхідним і для “внутрішніх” потреб носіїв британського варіанта, проте він увійшов у формі *drugs czar* (*drugs tsar*), тобто американський морфологічний варіант було замінено на британський.

У той же час уживання американізму *drugs czar* (іноді він приймав також форму *drug-czar*, *drug-tsar*) викликало в Англії труднощі з його тлумаченням, оскільки інші композити зі словом *drug*, у яких другим компонентом було позначення титулованої особи, вводили поняття “наркобарона”, боса наркобізнесу”: *drug baron*, *drug don*, *drug king*, *drug lord*. Тим більше, що і в США слово *drug czar* може позначати заправилу наркобізнесу: *The so-called War on Drugs filled the jails with addicts and the nickel-and-dime peddlers, but left the drug-czars unmolested* (T.Hillerman. *The Sinister* Fig.N.Y.: Harper Collins, 2003 P.18). Тому в британських джерелах цей американізм може вживатися у формі *anti drugs czar* (*anti- drugs tsar*). У новому сторіччі ця форма починає функціонувати й в американському варіанті: *Toledo's anti-drug czar Ricardo Vega Llona has publicly challenged U.S. estimates.* (Newsweek, March 18, 2002). У той же час, створюється враження, що англійці звикають і до “чистого американізму”: *While serving as Tony Blair's deputy drugs tsar, his enlightened policies were copied around the world.* (The Independent, March 30, 2004).

За аналогією до американізму *drug-czar* у британському варіанті були створені неологізми для позначення керівника певної галузі: *Trade and Industry Secretary Patricia Hewitt is to name vacuum cleaner tycoon James Dyson as her innovation tsar.* (The Observer, March 30, 2003). *As an unofficial comedy tsar, his mission over the next six months will be to spend thousands of pounds developing screenplays that may one day make millions.* (The Observer, 25 Nov. 2001). Створення на базі американізмів інновацій в іншому національному варіанті свідчить про повне входження таких американізмів у лексико-семантичну систему варіантів-рецепторів. Проте компонент *czar* (*tsar*) у британському варіанті продовжує асоціюватися із заправилами злочинного світу: *New measures to crack down on crime tsars. Convicted crime bosses will be forced to hand over copies of their bank statements and credit card bills to the authorities.* (The Guardian, March 30, 2004). Тому, наприклад, для введення поняття керівника боротьби з тероризмом перед першим компонентом часто додається префікс *anti*: *A week after the attacks in Madrid, which killed more than 200 people, European Union ministers agreed yesterday to appoint an "anti-terror tsar" and to reinforce security.* (The Independent, March 20, 2004).

Показником асиміляції територіально-маркованих елементів, як свідчать і наведені приклади, можна вважати також їх запозичення разом із елементами

словотворчої і фразеологічної парадигми: *fast track - to fast-track - fast-tracker; nerd - nerdish - nerdishness - nerdism, technonerd, millionerd ; scam - scamee - scamster - 419 scam*. Так, крім елементів словотворчої і фразеологічної парадигми американізма *spin*, запозичених у британський варіант (*spin doctor, spinmeister, spin doctoring, spin machine, spin crew*), у цьому варіанті були створені такі інновації, як *spin journalism, spin-maestro, spin row: Sir Malcolm Rifkind, the Scottish Tories general election campaign leader, last night launched a scathing attack on the culture of so-called spin journalism*. (The Herald, Apr. 28, 2001). *Spin row has hurt us. Charles Clarke, the Labour Party chairman, admitted yesterday that the row over special advisers had damaged the Government..* (The Times, March 7, 2002). *It has come from George Bush, from Colin Powell and all the way across to the spin-maestros of Qatar*. (New Statesman, Apr. 21, 2003).

У випадку запозичення експресивних, стилістично маркованих американізмів, що мають еквіваленти-синоніми в британському й в інших національних варіантах, можуть відбуватися наступні процеси: а) витиснення американізмами таких еквівалентів; б) функціонально-семантична диференціація американізмів і власних одиниць; в) співіснування запозичення і власної одиниці на принципах вільної конкуренції. Останній випадок (вільна конкуренція) можна, зокрема, демонструвати на прикладі американізму *fire* “звільняти, виганяти (з роботи)”, який співіснує “на рівних правах” зі словом *sack* у британському варіанті: *Putin sacks his cabinet ahead of elections. Putin fires prime minister, Mikhail Kasyanov, ahead of presidential elections next month*. (Guardian, Febr. 25, 2004). *Putin fires his cabinet. President Vladimir Putin has sacked his government, three weeks before a Russian presidential election*. (The Daily Telegraph, Febr. 25, 2004).

Вплив американського варіанта простежується й у галузі словотвору британського варіанта, зокрема, у функціонуванні нових словотворчих елементів. Саме з американського варіанта в британський прийшли такі словотворчі елементи, як *-erati, -friendly, -gate, -gram, -holic, -near, - something, -thon, -uber*. Кілька десятиліть тому в американському варіанті англійської мови з'явився елемент, який лінгвісти вважають “комбінуючою формою (*combining form*), підкреслюючи тим самим, що цей елемент виконує роль словотворчого. Він виник на базі дієслова *must* шляхом перетворення дієслівних фраз в атрибутивні: *must-buy car, must-read book, must-see film*. У таких фразах слово *must* позначає “необхідний, дуже бажаний”.

На початку нового сторіччя вживання дієслова *must* в атрибутивних фразах стає досить поширеним явищем у британському варіанті: *The inventor of the AK-47, widely regarded as the must-have weapon for terrorists and insurgents across the globe, wishes he had invented something a bit more helpful*. (The Mail on Sunday, July 28, 2002). *Andrew Buncombe examines the latest must-read memoir tackling the Bush administration*. (The Independent, Apr. 29, 2004). Зростання продуктивності в британському варіанті раніше майже непродуктивного суфікса *dom-* також пов'язують із впливом американського варіанта, у якому цей суфікс завжди був досить активним в утворенні похідних: *Another act of poodledom worries about the extent to which leaders are under the sway of the US will be increased*. (New Statesman, June 9, 2003).

Експансія американського варіанта англійської мови відчувається і в інших варіантах. Відомо, наприклад, що значна частина словникового складу канадського варіанта являє собою лексику і фразеологію, спільну з американським варіантом. Не випадково, що в лексикографічних посібниках останнього часу введено спеціальну позначку для таких одиниць, а саме - “північноамериканські” (*North American*). Прикладом запозичень-американізмів в австралійський варіант може слугувати слово *himbo* “привабливий, але позбавлений інтелекту молодик”. Воно було створено на базі слова *bimbo* “молода красуня з низьким інтелектуальним рівнем” (запозиченого у свій час в усі національні варіанти англійської мови), яке, у свою чергу, пов'язано з італійським словом *bambino*: *Undeniably charismatic, she can be distinguished from most of thrusting teens and vainglorious himbos by one easy test: she has opinions*. (Sydney

Morning Herald, Jan. 25, 2002). Зазначимо також, що на базі американізму *bimbo* в інших варіантах англійської мови були створені неологізми *to bimbo*, *bimbetude*, *bimbette*, *bimbo*.

З іншого боку, у новому сторіччі відчувається і вплив “метропольного”, британського варіанта на похідні варіанти, у першу чергу - на американський. Наприклад, слово *visitability* у значенні “умови для інвалідів (у певній споруді)” виникло у свій час у британському варіанті, а в новому столітті функціонує й в американському варіанті: *The three basic components of visitability are an entrance with no steps, ground-floor hallways and doorways wide enough for wheelchairs, and a ground-floor bathroom big enough for a wheelchair to enter and turn around.* (The New York Times, Febr. 7, 2002). Неологізм *sex up* у значенні “перебільшувати, роздувати що-небудь” почав вживатися у британському варіанті англійської мови у зв'язку з війною проти Іраку в 2003 році, але незабаром поширився й в американському варіанті: *Prime Minister Tony Blair won vindication Wednesday in the toughest political crisis of his career when a judge said the BBC was wrong to report the government sexed up intelligence to justify war in Iraq.* (Chicago Tribune, Jan. 28, 2004).

Незважаючи на важливість взаємодії британського й американського варіантів, збагачення англійської мови в цілому як “системи систем” здійснюється і за рахунок надходжень з інших варіантів, причому факти свідчать, що їх роль надалі буде зростати. Так, учені відзначають збільшення кількості запозичень з австралійського і новозеландського варіантів в американський варіант англійської мови [3, 14]. Наприклад, поширення в національних варіантах англійської мови знайшов останнім часом австралізм *yowie* для позначення “сніжної людини”, новозеландізм *black water rafting* для позначення такого екстремального спорту, як плавання підземними ріками, потоками у печерах, катакомбах: *What is known, he says, is that the yowie is related to the North American Bigfoot and the Himalayan yeti. Like its cousins elsewhere, Harrison claims, the yowie resembles a cross between a human and an ape.* (The Christian Science Monitor, Jan 22. 2001).

На даний час пишуть про те, що в умовах сучасного етапу науково-технічного прогресу, інформаційного “вибуху” тенденція конвергентного розвитку варіантів англійської мови, насамперед британського й американського, переважає над тенденцією їх дивергенції, що все більш стираються розбіжності, які виникли внаслідок диференційованої денотації, тобто коли ті ж самі поняття, предмети відбиваються різними одиницями в різних варіантах. Такі міркування, проте, не підкріплюються достатньою мірою достовірними даними. Деякі лінгвісти, навпаки, вважають, що розбіжності між двома варіантами останнім часом збільшуються. Наводиться, наприклад, той факт, що популярні книги для дітей британської письменниці Дж. К. Роулінг (серії “Гаррі Поттер”) прийшлося перекладати “американською англійською мовою” у США.

Логічніше, мабуть, вважати, що конвергенція і дивергенція будуть майже рівною мірою визначати розвиток національних варіантів англійської мови, “балансувати” їх стан, їх функціонування. Навіть якщо припустити гіпотетичну можливість повного зникнення явища диференційованої денотації, то носії різних національних варіантів будуть і надалі відрізнятися різними способами реалізації того самого мовного матеріалу, особливо різною словесною реакцією носіїв різних варіантів на однакові ситуації спілкування.

Важливими внутрішніми джерелами збагачення англійської мови є також соціальні діалекти (жаргони), які в англістиці часто об'єднуються під поняттям “сленг”. І досі представники культурного істеблішменту розглядають цей “неофіційний шар мови” здебільш як серйозну загрозу не тільки для “справжньої мови”, але і для “справжнього суспільства” [4, XXVIII]. Про прояв пуризму можна особливо говорити тоді, коли мова йде про ставлення кодифікаторів британської літературної норми до лексики, що виникла в інших національних варіантах англійської мови. Так, під австралійським сленгом дуже часто розуміють навіть

літературні австралізми, а до словників сленгу і дотепер включають різноманітні категорії “стандартної” лексики і фразеології, особливо неологізми [5, V].

З іншого боку, останнім часом відзначається тенденція до певної демократизації навіть британської літературної норми. Про сучасне поширення сленгу в порівнянні з попередніми роками писали ще в 2000 році укладачі словника *The New Oxford Thesaurus of English* [6, VIII]. Якщо покоління тому принципом включення одиниць в британські словники була орієнтація “на мову освічених людей”, то зараз лексикографи, орієнтуються, в основному, “на мову вулиці” [7, 6]. Певною мірою орієнтація “на розмовність” стає характерною навіть для британської якісної преси. Про це свідчить, насамперед, уживання в ній американського сленгу. Слово *boomer*, наприклад, запозичене з американського сленгу, вживається навіть у такій “високоякісній” британській газеті, як *Financial Times: Today the boomers happen to be passing through their 40s and 50s*. (*Financial Times*, Sept. 6 -7, 2003).

Можна говорити про сучасну тенденцію “підвищення стилістичного статусу” мовних одиниць. Так, у виданні 2003 року словника Коллінза більш 70 слів, що вважалися “табу”, вульгаризмами у попередньому виданні (2000 року), вже маркуються як одиниці сленгової і розмовної лексики. Взагалі вважається, що зараз “мову спускають в унітаз”, і в якості основної причини цього “явища” відзначають зростання добробуту: чим багатіше стає суспільство, тим воно стає грубішим. Це відчувається, на думку дослідників, не тільки в одязі людей і в їх манерах, але й у їхній мові [7, 6]. Зміну ставлення кодифікаторів норми до сленгу У.Сефайр демонструє на прикладі останніх видань американського академічного словника, до якого на правах нормативної розмовної лексики внесено значну кількість “сленгізмів”, особливо одиниць молодіжного жаргону, наприклад, *def*, *phat* [8, 6С]. Відзначимо, що навіть самі американські лексикографи свою професійну діяльність характеризують за допомогою таких жаргонних слів, як *lexies*, *lexos*: *Lexies who prefer to be called as “lexos” risk being prescriptive; lexies is the common informal usage for “writers of dictionaries*. (*Houston Chronicle*, June 29, 2003).

Серед соціальних і соціально-етнічних діалектів, які активно поповнюються останнім часом макросистему англійської мови, необхідно, насамперед, відзначити “діалект афроамериканців”. Існує кілька десятків позначень цього діалекту, найчастіше вживаються такі назви, як *Afro-American English* (*African American English*), *African American English*, *African American Language*, *African American Vernacular English*, *Black English*, *Black Talk*, *Ebonics*. Найпопулярнішою назвою стає останнім часом слово *Ebonics*, проте лінгвісти підкреслюють, що воно має більш широке значення і позначає мову африканців не тільки в США, але й в інших англійськомовних країнах [9, 7]. Зазначимо, що на базі слова *ebony* (*ebonics*) виникли неологізми *bubbonics* “особливості англійської мови півдня США, що слугували основою діалекту афроамериканців”, *ebonic poetry* “поезія, написана на діалекті афроамериканців”: *In the finished work, the text appears only in fragments, spliced with street vernacular and what Harris calls ebonic poetry*. (*The Guardian*, Oct. 23, 2004).

Учені наголошують, що “діалект афроамериканців” був першим діалектом, який виділився з американського варіанта англійської мови, і “останнім діалектом, який визнали лінгвісти” [10, 60]. А на теперішній час деякі філологи вважають “африканську американську англійську мову” (*African American English*) окремою системою, підкреслюючи, що ця “мова” має власну фонологічну, морфологічну, семантичну, синтаксичну підсистему, а також структурну організацію вокабуляра [9, 1]. Проте численні дослідження не підтверджують коректність думки про подібну “автономію” діалекту, і тому слід, на нашу думку, говорити про “мікросистему” цього діалекту, а не про “систему”.

Значна кількість слів і словосполучень діалекту афроамериканців в останні десятиліття перейшло в загальну мову не тільки американського, але й інших варіантів, наприклад, такі одиниці, як *to bad-mouth*, *high-five*, *let it all hang out* [11, 91].

Процес запозичення афроамериканізмів посилюється останнім часом. У книзі професора Смітєрмана наводяться, наприклад, понад 150 слів і словосполучень, що за останні роки були запозичені у розмовні різновиди американського варіанта англійської мови [12, 116]. Так, слово *phat* “чудовий, миловидний; гарний” було одним із популярних афроамериканізмів кінця ХХ сторіччя. На початку ХХІ століття це слово вже починає вживатися в середовищі “білої молоді” [9, 27].

Афроамериканізм *bling-bling* було запозичено із мови представників субкультури “хіп-хоп” і музики реп, які є невід’ємною частиною більш загальної субкультури негритянської молоді. Це слово ніби відтворює звукові і візуальні характеристики ювелірних прикрас, а в літературній мові вживається в переносному значенні для введення поняття слави, відомості, статусу зірки, знаменитості: *Sports prodigies are not doing it for the bling-bling or the glory.* (The New York Times Magazine, Sept. 21, 2003). *Hip-hop is not about “bling-bling”, Pharrell trucker hats and “phat” beats.* (The Daily Texan, Sept. 26, 2003). Це слово стало настільки відомим, що вживається в “якісній пресі” без пояснень і вже включено в останні видання академічних словників [13, 9].

Із жаргону чорношкірих спортсменів-баскетболістів було запозичене дієслово *slam dunk*. Якщо у цьому жаргоні воно мало значення “відправити м’яч у кошик з великою силою”, то в розмовній літературній мові американського варіанту воно почало вживатися для номінації і характеристики поняття “завдати сильного, нищівного удару”, причому надалі цей жаргонізм зазнав і функціонально-семантичної “трансорієнтації” і почав виконувати роль прикметника: *He believes there’s no “slam-dunk” proof that any of the artificial sweeteners is clearly dangerous or perfectly safe.* (Time, Sept. 15, 2005).

Можна відзначити особливу роль кінофільмів у популяризації “афроамериканізмів”, оскільки у зв’язку з дією чинника політичної коректності одним із головних героїв будь-якого американського художнього фільму повинні бути негр або негритянка [9, 203]. Стає модним уживати слова і вирази діалекту афроамериканців в офіційних виступах, у рекламі. Так, на судовому процесі проти президента Клінтона його захисник хизується образними афроамериканізмами типу *like white on rice*, а сам Білл Клінтон вже в якості колишнього президента в антинаркотичній рекламі вживає афроамериканізм *upside the head* [14, 29].

Важливим джерелом поповнення розмовної лексики англійської мови можна вважати і молодіжний жаргон. Дослідники пишуть, що два основних чинника визначають його розвиток: вплив субкультури “реп” і, відповідно, діалекта афроамериканців, а також прагнення кинути виклик істеблшменту. Дія другого чинника відбивається, наприклад, в антонімічному переосмисленні одиниць літературної мови за принципом “*bad is good*” [15, 222]. Постійне оновлення молодіжного жаргону ілюструється на прикладі субституції одиниць вербалізації одного із ключових понять цього жаргону: *The slang speak hot when he was a kid was ancient history to somebody Tyrone’s age. “Cool” became “hot” became “bad” became “groovy” became “cool” again.* (T. Clancy, S. Pieczenic. Net Force. -New York: Berkley Books, 1999. – P.103).

Статьє досить популярними у розмовній англійській мові елементи жаргону “Поларі” (*Polari*), під яким розуміється сленг сексуальних меншин [16, XI]. Останнім часом видаються словники цього жаргону, виокремилася і лінгвістична наука, що займається дослідженням особливостей його мови. Вона одержала назву “лавандової лінгвістики” (*lavender linguistics*). Серед розповсюджених запозичень із жаргону геїв можна, насамперед, відзначити слово *gay*, яке перетворилося на центр досить розгалуженої словотворчої і фразеологічної парадигми (*gaydar, gay lib, gay pride etc.*), а також семантичні неологізми *to out, to come out*.

Наведений матеріал свідчить, таким чином, що на сучасному етапі розвитку англійської мови дійсно зростає роль “внутрішніх” запозичень внаслідок взаємодії національних варіантів і стилістичних підсистем цієї мови з урахуванням помітної дії

тенденції до демократизації англійської мови, до зближення її писемно-літературної частини з усно-розмовним різновидом. “Внутрішні запозичення” не тільки кількісно збагачують словниковий склад, але й певним чином визначають і якісні зміни в процесах розвитку сучасної англійської мови шляхом словотвору та семантичної еволюції лексики.

SUMMARY

This article is dedicated to the process and results of inner borrowing due to the contacts between the national varieties of English, standard and substandard language. Such loans not only enrich the vocabulary but bring along certain qualitative changes in mechanisms and means of replenishment on the background of a modern trend of English going more democratic.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. The New Oxford American Dictionary, ed. by E.Jewel, F.Abate. – New York, Oxford: Oxford University Press, 2001. – 2023 p.
2. Lederer R. Foreword // Dictionary of Americanisms. – Hoboken, New Jersey: Wiley and Sons, 2003. – P.V- XIV.
3. Tynan T. Dictionary Goes Pop // Houston Chronicle. – 2003. – July 2. – P. 14.
4. Major C. Introduction // Juba to Jive. A Dictionary of African-American Slang, edited by C. Major. – New York: Penguin Books, 1994. – 548p.
5. Macquarie Book of Slang. General Editor: J. Lambert.- Macquarie University, Australia, 2001. – 276p.
6. The New Oxford Thesaurus of English. - Oxford: Oxford University Press, 2000. –1087p.
7. Tomkins R. Why Prosperity Turns Us Into Linguistic Paupers // Financial Times. – 2003. – Aug. 1. – P. 6.
8. Safire W. On Language // Houston Chronicle. – 2003. - June 29. – P. 6C.
9. Green L. African American English. A Linguistic Introduction. - Cambridge: Cambridge University Press, 2002. – 285p.
10. Dillard J. L. A History of American English. – Harlow: Longman, 1992. – 257p.
11. Rickford J.R., Rickford R. J. Spoken Soul. The Story of Black English. – New York: John Wiley and Sons, 2000. – 267p.
12. MacNeil R., Cran W. Do You Speak American? – New York: Doubleday (Random House), 2005. - 230p.
13. Tawa R. Oxford English Dictionary May Try On Some Bling-bling // Austin American-Statesman. – 2003. – July 13. – P.9.
14. Snitherman G. Black Talk. Words and Phrases from the Hood to the Amen Corner. – Boston, New York: Houghton Mifflin Company, 2000. – 306p.
15. Dalzell T. Flappers 2 Rappers. American Youth Slang. – Springfield, Massachusetts: Merriam – Webster, 1996. – 256p.
16. Baker P. Fantabulosa. A Dictionary of Polari and Gay Slang.– London, New York: Continium, 2002. – 242p.

ТИПОЛОГІЯ ІМЕННОГО СЛОВОТВОРУ КОРЕЙСЬКОЇ, АНГЛІЙСЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ

В.Д. Кан

У статті визначаються та обґрунтовуються основні принципи зіставлення як споріднених, так і генетично-віддалених мов: системний підхід, опора на семантику зіставляваних етимонів та врахування при цьому національно-культурного компонента.

Базовим є системний підхід до порівняння, суть якого полягає у врахуванні всіх зв'язків й відношень між одиницями кожної зіставляваної мови, зокрема парадигматичних, синтагматичних та епідигматичних. Останні сприяють з'ясуванню онемасіологічного рівня, передусім внутрішньої форми як мотивуючої ознаки похідного та складного слова корейської, англійської, української та російської мов.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ, ЇЇ АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ЗВ'ЯЗОК ІЗ НАУКОВИМИ ЗАВДАННЯМИ

Теоретичне мовознавство на сучасному етапі розвитку характеризується підвищеним інтересом до проблем, пов'язаних із зіставно-типологічним аналізом мов. Це зумовлено прагненням сучасної лінгвістики виробити ефективні методи